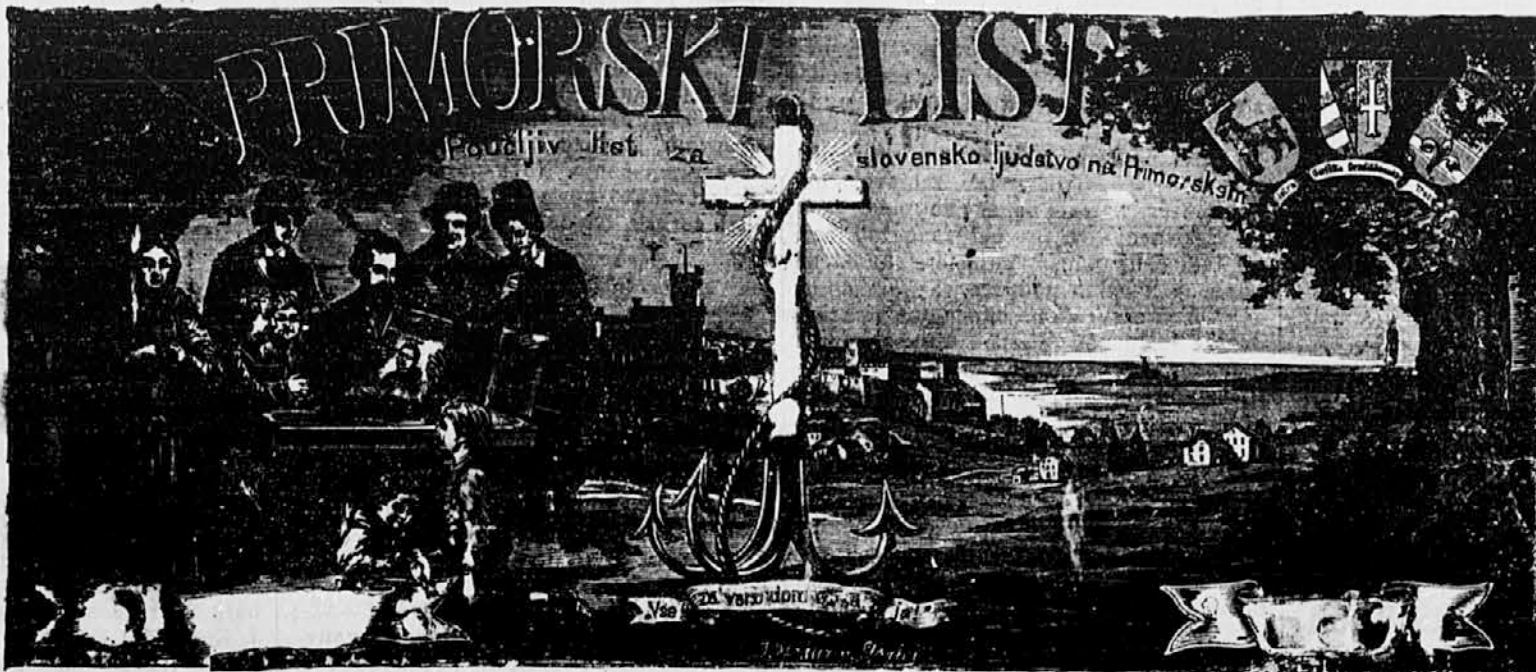

Izbaja vsak četrtek ob 4. uri popoldne Rokopisi se ne vračajo. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 krone, za tri mesece 1 K. Za nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in na znanila s prejema upravnishvo, Gorica Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Cornio) št. 14. po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Dobro došli!

Vsem udeležencem „Socialnega kursa“ iz mesta in s dežele kliče v posdrav prav prisrčni:

dobro došli!

Odbor

„Slov. kršč. soc. zveze“ v Gorici.

Ob koncu leta.

Bliskoma beži čas, nič ga ne more ustaviti v njegovem teku. Človek je ukrotil in si podvrnil veliko moči v naravi, a moči in sile ne bo zadržal nikdar.

„Kraljestvo je moje prostrano, kje konec njegovih je mej? Počiti nikjer mi ni dano, od vekov drvim se naprej!“

In v tem svojem drvenju nosi čas s seboj srečo in nesrečo, radost in bridkost.

„In gledal sem narodov roje, njih boj in njih bol in radost; zdaj boje in trude zrem tvoje, in tvojo sladkost in bridkost.“

»Čas« -- S. Gregorčič.

Zopet je s kolesa časa zdrknilo eno leto v večnost, in še naprej se drvi čas brez prestanka. — mi pa postojmo zdaj ob koncu leta za en trenutek in po-

LISTEK.

Malo življenje.

(Povest. — Spisal dr. Fr. Detela.)
(Konec.)

Najveselejši izmed vseh pa je stari Premec, ženinov oče in sosed Rožancev. Po sredi sobe se vrti, in klobuk, ves pokrit s pisanim papirjem, s šopki in traki, mu visi po strani, kakor bi se smejal belim lasem, kako pridejo v njegovo družbo.

„Primojdunaj!“ vpije sivi mož in ploska z rokama, Ana, midva greva polko plesat, naj že bo, kar hoče.“

„Za stare ljudi, ki se opotekajo“, opominja žena, „je tu premalo prostora.“ „Malo prostora imaš res, Primož, primojdunaj, malo! Kadar bo zopet kakšna reč, ga prinesem s seboj od doma, ker prostora imam jaz dosti. Toda, Ana, kar pojdi! Smrt se te bo zbala, če vidi, da plešeš. Hojo! po koncu, primojdunaj!“

„Pojdi s kakšno mlajšo, mene pa pusti!“ se brani Ana, in pristavi polglasno: „Kaj pa preklinjaš tako vpricho gospoda?“

„Ha, kaj, primojdunaj, Ana!“ odvrca Premec. „Ali misliš, da je to greh?“

glejmo nekoliko nazaj in naprej. Vsak delavec pri svojem delu vsako toliko postoji, da vidi, koliko dela je že dovršil in koliko ga še čaka.

Ni žalosten naš pogled v preteklo leto. Dela, ki jih vidimo, nam sicer pričajo, da je bilo težko in znojno leto, a tudi bogato na uspehih in sadovih. Pač je ta ali oni odpadel iz naših vrst, a zato je na njegovo mesto stopila cela čreda novih mož in še trdnejše sklenila vrste naše stranke. Suhe veje, ki odpadajo, prepuščamo radi liberalcem za gromado, na kateri bo prej ali slej zgorela njih trhljena stranka.

Visoko pljuska tam ob začetku leta viharni valovi državnozbornskih volitev, bojna tromba se razlega po vsej deželi, in naša stranka stopa samozavestna v boj. Na desni jo spremlja grožnja, na levi kletev naših nasprotnikov. A hlabre čete naših mož se ne menijo zato, sredi boja stojé neupogljivi in neizprosni, dokler se zmaga ne nagne na njih stran. In zmagoslavje je slavila naša stranka, in tega zmagoslavja ni kalil niti mali poraz na kraških pečinah, ker to ni za vedno izgubljena zemlja, ker bodo tam v doglednem času vihrali tudi že praporji naše stranke.

Kmet, ki se do sedaj še ni prav zavedal svoje politične moči in veljave, je v preteklem letu zavedno dvignil svojo glavo, zahrepenel je po organizaciji, v kateri bi zastopal svoje stanovske koristi in pravice; in kmet je stopil h kmetu, trdno so se združile krepke žuljave roke, in v posameznih okrajih so stopile na dan „Kmečke zveze“. To so trdni taborji na našem bojnem

polju, preko katerih ne bodo korakali naši nasprotniki, ne da bi beležili porazov in izgub.

Zrasla je tudi misel za izobrazbo, brez katere manjka podlaga vsaki organizaciji. „Slovenska krščansko-socialna zveza“ je visoko dvignila bakljo prave ljudske prosvete, da ob njenem svitu izgine izmed našega ljudstva tema nevednosti in zmote, da se ob njej em p'amu ogrejejo vsi za narodno izobraževalno in socialno delo.

Možje naše stranke, katerim je izročena v vzgojo mladina našega naroda, so pogumno stopili na plan, napovedali boj terorizmu svojih stanovskih liberalnih tovarišev in odkrito pred svetom razvili svoj krščanski program. „Društvo krščansko mislečega učiteljstva“, ki drži v sebi poleg naših zavednih vzgojiteljev tudi naše vrle zavedne učiteljce, je važen korak k prepovedu našega ljudstva na krščanski podlagi.

Plamen svetega navdušenja in zadoščanja pa nam zagoreva v očeh, ko zremo na mogočno in ponosno stavbo našega združenega dela, na „Slovensko ljudsko stranko“. V njenem taboru je večina slovenskega ljudstva na Goriškem, v njej je še dovolj prostora za vse, ki bodo še naši, ko jih dohitijo žarki naše prave krščanske prosvete. In to upanje imamo.

Pogled na vso to našo organizacijo, na vse te uspehe težkega dela, nam je najslajši oddih zdaj o koncu leta.

A pred nami stoji že drugo novo leto! Kaj nam bo pač ono prineslo?

Kaj nam pač ono zakriva za svojim temnim zastorom?! Tega ne vemo. A to vemo, da „delo ne laže“, da delo rodi gotove uspehe. In v tej zavesti hitimo mi z novim letom na — novo delo!

Ljudska stranka smo, to se pravi, z ljudstvom hočemo delovati za ljudski blagor. Ljudstvo je z nami, izrazilo in skazalo nam je tudi že svoje zaupanje, in to zaupanje mu hočemo mi s podvojenim delom povrniti. „Z Bogom za slovensko ljudstvo!“ to je in ostane naše geslo.

Ali nam je pri tem delu za ljudstvo pričakovati tudi še boja? Boja ne maramo, a boja se ne plašimo. In pogled naprej v prihodnost kaže, da nam bo tudi še treba boja. Na poti do našega cilja vidimo razvrščene bojne vrste naših nasprotnikov, nasprotnikov ljudskega blagra, ki nočejo pomendrti v prah najdražje ljudske in verske svetinje. Vpricho teh bojnih vrst se nam torej boj usiljuje, in mi ga sprejmemo, oprti na tesno sklenjene vrste naših zavednih mož. Za blagor našega ljudstva radi sprejmemo vse žrtve, dokler mu ne izvojujemo zmage z boljšo prihodnostjo! V tem oziru nočemo poznati ne miru ne počitka, ker naš počitek je šele na razvalinah liberalne stranke in vsake stranke, ki nasprotuje pravemu ljudskemu blagru.

Nam je v resnici za blagovernega ljudstva, ki je vredno pomoči in obrambe, in ta pomoč in obramba mu hočemo biti mi! To pričajo naša dela.

Zato pa hodi z nami ti, predrago slovensko ljudstvo! Tebi veljajo naši

„E, kaj!“ vpije Premec. „Prav je, da si prišel! Nič se ne hoj! Ti si fant, primojdunaj! Kaj bi prodajal svojo kožo za tuje ljudi. Na, pij!“

A komaj je Juri, od vseh strani izpraševan, použil košček kruha, stopita v sobo dva žandarja. Na patroli sta slišala godbo in ukanje v Primoževi hiši in prišla pogledat, če je vse v redu. Kakor obstane pes, kadar zavije okrog ogle in zadene na mačka, tako je ostrmel žandar, ko je zagledal Jurija. A le en trenutek sta se ujela pogleda; Juri skoči pokoncu, kakor bi ga pičil gad, pretrga krog svatov, ki ga je obdal, in dere skoz drugo sobo in kuhinjo na dvorišče.

„Stoj! Držite ga!“ kriči žandar, zgrabi puško in steče za ubežnikom, bodisi, da je že iskal po ukazu uhajaja, bodisi, da je Jurija beg izdal.

Ko vidi drugi žandar, kaj se godi, se obrne arno in hiti pred vrata na dvorišče, da bi Jurija prestregel; a kakor blisk šine ta mimo njega, ga sune na stran in izgine v hlevu, preganjalca pa za njim. — Začuden so se spogledali svatje pri tem dogodku; zdaj šele jim je bilo jasno, kaj vse to pomeni, in obče veselje se je umeknilo hipoma veliki žalosti. Oče Primož vzdihuje, mati pa in

drugo pa pelje staro Ano na ples in zbuldi glasen smeh med svati.

Zdaj se odpro duri, in noter stopi mladenič visoke postave. Vseh oči se vpro v čudnega nepovabljenega svata. Bled, upadel je obraz, nemirno begajo svetle oči, in črne kodraste lase pokriva oguljena vojaška kapica. Slaba, raztrgana obleka se vidi še revnejša med prazničnimi svatovskimi oblačili.

Molče sede tujec za malo mizo pri durih in reče napol proseče, napol osorno: „Jesti mi dajte!“

„Sveti križ božji, Juri!“ vzklikne pri teh besedah mati Ana; kolena se ji pošibe, in sesede se na pragu. Premec jo spravlja po koncu, svatje pa se vsujejo okrog tujca. Mati je prva spoznala svojega sina, in ko se zdrami iz strahu in veselja, hiti k njemu in ga objema s solznimi očmi. „O Jurče, Jurče, kako si reven, kako si shujšan!“ tarna ženica in donša jedil in pijače.

„Odkod prihajaš? Ali ostaneš doma? ga izprašujejo križem vsi.

Stari Primož pa pvrime sina za roko in reče: „Ali so te izpustili?“ „Ne!“ odgovori mu oni nejevoljno. „Kako pa? Pa vendar nisi ušel?“ govori skrbljivo oče, nesrečo sluteč.

— Gospod župnik!“ ogovarja duhovnega gospoda. „Vi imate zapisane vse grehe, velike in male: ali je „primojdunaj“ greh? Kaj?“

„Posebno lepo ni“, se smeje župnik, „beseda odveč!“

„Kar nič odveč!“ ugovarja mož. „Dobro delo! Le poslušajte! Če bi jaz rekel: pri moji duši, kar me pa Bog varuj in sveti Florijan, to bi bil greh! Kar je greh, to je greh, to je kakor amen, in temu se ne ustavljam nič. A jaz ne pravim tako; jaz zavpjem: primojdunaj, hudoba me že sliši. Alo! pa pero v kremplje in piše: „Stari Premec se pridruša“. Jez pa pravim: dunaj! Tristo medvedov, zdaj je treba pa brisati! Tako zvijem hudoba, da se jezi in hudiča jeziti je ravno tako dobro delo, mislim, kakor če bi svetnika častil, primojdunaj! He, Ana, pojdi plesat!“

In z urnimi nogami stopa stari v stransko sobo, kjer plešejo mlajši svatje.

V kotu na klopi sedi Premecov Miha, ženinov brat, in neutrudno vleče harmoniko.

„Hoj, Miha, kaj počivaš!“ zavpije Premec med vrati. „Nategni svojo „naduho“ in zagodi polko stare sorte!“

In stari vrti v eni roci klobuk. z

trudi, naša dela, za tebe naši boji! Zvesto se drži naše zastave, saj je slovenska zastava, ki sredi svojih barv nosi še podobo križa. Križ, to je ono znamenje, kateremu je zagotovljena zmaga! Zato s tem znamenjem v boj po nove zmage, po katerih naj se utrdi tvoj mir in tvoja sreča!

Da, le tam, kjer ljudi navdaja ena ljubezen do sv. vere in ena ljubezen do naroda, tam je tudi zmaga in v zmagi — sreča! In tebi, predrago slovensko ljudstvo, ki ostani zmiraj združeno in edino v tej dvojni ljubezni, tebi kliče mo v tem znamenju:

Srečno novo leto!

Velik uspeh poslanca Fona.

Dolgo časa je že od tega, od kar so se „Kmečke zveze“ na Goriškem začele baviti s skupno nabavo sena. Ko so bili podatki nabrani, je stvar prevzela „Goriška zveza“ ter stopila v dogovor z dunajsko osrednjo zvezo gospodarskih združenj. Ker pa je deželni odbor sam začel od svoje strani tudi enako akcijo, je „Goriška zveza“ dogovorno vse prepustila deželnemu odboru. To pa radi tega, da bi bilo vse postopanje bolj enotno in da bi deželni odbor nakupil seno in druga krmila, ki bi bila cenejša, če bi jih eden kupil več skupaj, ko pa če bi jih kupila dva po malo množino.

Cena krmilom pa so bila taka, da bi je naš kmet ne bil zmogel, ako bi država ne bila dala svoje podpore. Šlo se je tedaj za to, da se izposluje takojšnja državna podpora. Danes smo v položaju, da je sicer po dolgem obotavljanju in zavlačevanju od strani vlade, vendar dovoljena izdatna podpora.

Da se je ta podpora izposlovala še le sedaj, je zakrivila v prvi vrsti prva politična inštanca. Naš državni poslanec g. Josip Fon se je že po leti trudil, da bi politična oblast poslala na Dunaj svoje poročilo in povedala, da bo naš kmet pod vrednostjo moral prodati svojo živino, ako vlada ne priskoči na pomoč. A v kljub drezanju od strani poslanca Fona se je politična inštanca zganila še le čez dva meseca in je poslala svoje poročilo. A to poročilo je bilo tako pomanjkljivo, da je poljedelsko ministerstvo sredi novembra izjavilo, da na podlagi tega poročila ni razloga za podelitev podpore. Bila je resna nevarnost, da vsa podpora pade v vodo!

V tem trenutku se je obrnil poslanec Josip Fon z načelnikom „Slovenskega kluba“ dr. Šusteršičem na najvišje upravno mesto, ki je odločilo, naj poljedelsko ministerstvo zahteva od namestništva v Trstu novega poročila. Namestništvo v Trstu je v resnici hitro in točno poročalo, za kar gre vse priznanje namestniku Hohenloheju in pa hvala poslancu Fonu, ki je osebno interveniral

nevesta, ki je hitro vse zvedela in pritakla, jokata na ves glas. Žene in dekleta ju skušajo tolažiti, a vsem je tako tesno pri srcu, da ne morejo najti prave besede.

„Predria reč!“ se je hudoval Rožanec, „človek se nikjer ne more veseliti; za vsakim oglom tiči birič, da zasleduje poštene ljudi kakor lovski pes. Zakaj smo ju pustili noter! Mi ne potrebujemo žandarjev med seboj.“

„Bodi tiho!“ mu prigovarja žena Mina.

„Naj te kdo sliši!“

„Prav imaš, sosed Rožanec“, vpije Premec, „primojdunaj! Po meni vse zagomezi, kadar vidim žandarja. Našega Jurčka pa ne bodo vzeli, primojdunaj, da ne! Še bodeva hodila po gozdih, pa ribe lovila in rake, pa žabe tudi. Nimajo te še!“

Pri tej priči pripeljeta žandarja Jurija vklejenega v sobo. Iznova začno ženske jokati; župnik pa stopi k ujetniku in ga opominja, naj krščansko prenaša svojo pokoro, da bo zopet srečen in zdrav videl svoje roditelje in svoj dom.

„Jest mi dajte!“ prosi ujetnik, in prošnji župnikovi ustreže žandar in razklene zvezani roki.

V hlevu sta bila ujela Jurija. K nesreči ni bila pristavljena lestva na svisli; hitro skoči Juri na žleb, od žleba na ga-

pri namestništvu ter je poučil o resnosti položaja v deželi.

Namestništvo je ravno vsled prizadevanja g. poslanca Fona predlagalo za goriško okolico 60.000 K podporo.

Na podlagi tega ugodnega poročila je poljedelsko ministerstvo zahtevalo od finančnega, naj mu nakaže potrebno vsoto. Poslanec Fon je opetovano radi tega bil tudi v finančnem ministerstvu, ki je končno dovolilo podporo.

Ako se prašamo danes, kje je krivda, da se ni poprej izposlovala podpora, moramo reči, da je tega kriva nemarnost in brezbriznost prve stopinje politične oblasti. Danes bi celo lahko navedli v tem oziru druga, zanimiva fakta; a molčimo še, ker pride — čas. Glavna stvar je, da je podpora tu! Kolik je znesek, ni še znano; vendar pa je dobil poslanec Fon zagotovilo, da je precejšen.

Pozivljamo torej naše kmete, naj se nemudoma obrnejo do deželnega odbora, ako rabijo sena. Poslanec g. Fonu pa priznanje in hvala za trud in prizadevanje, ki ga je imel, da je dosegel državno podporo v kljub raznim oviram in težkočam. Hvala pa tudi „Kmečkim zvezam“ in „Goriški zvezici“, ki so se začele baviti z nabavo sena in prve dale g. poslancu potrebnih podatkov.

Politični pregled.

Državni zbor.

V petek je trajala seja do polnoči. Razpravljalo se je o proračunskem provizoriju. Odpovedati se ni hotel noben govornik.

Posl. zbornica je imela v soboto svojo zadnjo sejo. Dovolila je proračunski provizorij ter obravnavala zakon o znižanju sladkornega davka. — Gosposka zbornica je 21. t. m. dovolila provizorij in izročila odseku načrt zakona o znižanju sladkornega davka.

Delegacije. V izr. seji posl. zbornice 17. t. m. so se vršile volitve v delegacije. Izvoljeni so bili: za Trst: Pittoni, nadomestnik Scabar; za Istro: Luginja, nadomestnik Mandić; Goriško: Faidutti, nadomestnik Bugatto; za Dalmacijo: Vuković, nadomestnik Dalibić; Kranjsko: Šusteršič, nadomestnik Krek.

V stari zbornici so imele stranke v zbornici mesta delegatov razdeljena takole: Nemci 19, Slovani 17, Italijani pa 4 delegate. V novi zbornici pa pride na Nemce 16, na Slovane 21 in na Italijane 4 delegati. Če se računajo soc. demokrati kot samostojna skupina, pride na Nemce 14 do 15 na Slovane 20, na Italijane 2 in na socialne demokrate 3 do 4 delegati. Da Nemci niso s takim izidom posebno zadovoljni, je samoobsebi umevno.

Umrli je predsednik upravnega sodišča grof Schönborn, mož, čegar geslo je bila pravičnost. Bil je vzor pravega avstrijskega patriota. Pogreb se je vršil 23. t. m. ob veliki vdeležbi. Cesarja je zastopal nadvojvoda Leopold Salvator. Navzoči so bili vsi ministri.

Morilca Sarafova Penico, so hoteli aretirati v nekem vlakcu blizu Bukarešta.

re in zgrabi rokami rob line, ki drži na hlev, in se skuša gori zavihetati; a kar se mu je prej tolikrat posrečilo, mu je zdaj nemogoče; zaman se trudi, moči mu odpovedo, pred očmi se mu stemni in doli pade na tla, žandarja pa nanj in zvezeta ga brez upora.

Zdaj pa mu streže mati, žalostna tako, da jo mora tolažiti sin. Ženin in nevesta sedita nema poleg njega. Premec pa se je obrnil na žandarja, ki sta mu oba znana, in se razgovarja z njima in jima ponuja pijače.

Miha, ki je bil od druge strani prisedel k Juriju, mu govori tolažilne besede: „Ne ne maraj!“ mu pravi. „Če te malo pretepe, to pa nič! Jaz jih prenosim doma za prazen nič toliko, da bi bil že lahko svetnik, če bi jih dobro obrnil. Poglej moja nista danes teden so mi izbili dva zoba kar zastonj. Pri Mrčunu smo pili. Tomažetova dva sta pa na pragu stala in se pogovarjala. Jaz ju primem za lase — tako-le — enega s to roko, drugega pa s to, in potrkam dvakrat z glavama vkup, vtretje sta se pa trda naredila: jaz izpustim in odletela sta vsak na eno stran, kakor snopa s polnega voza. Potlej sta pa segla po meni; vidiš, zavolj take neumnosti!“

„Pusti me, Miha“, mu reče Juri nejevoljen in ga odrine. Miha pa se pri-

A mož je skočil skozi okno in kolesje ga je zmečkalo.

Kulturni boj na Francoskem. Francoska poslanska zbornica je po dolgi in burni razpravi odobrila s 354 proti 177 glasovom postavo o pripadanju cerkvenega premoženja. Nova postava izpopolnjuje tatinsko postavo iz leta 1905 o ločitvi cerkve od države na Francoskem.

S. K. S. Z.

Sporod soc. kurza, ki bo 2., 3. in 4. januarja v Gorici, je naslednji: V četrtek 2. jan. Od 9—11. zjutraj: Otvoritve. O izobraževalnih in sploh nepolitičnih društvih (Ciril M. Vuga). Od 11—12.: O političnih društvih (Dr. Drmastia). Popoldne: O zadružništvu in nauk o knjigovodstvu (G. Bitežnik). Zvečer: Govorništvo (Dr. Janez Ev. Krek). — V petek 3. jan. Od 9—11.: O socializmu (Dr. Janez Ev. Krek). Od 11—12.: O zborovalnem zakonu in novem volivnem redu (Dr. Drmastia). P. popoldne: O kmečkem vprašanju (G. Jožef Abram). Zvečer: Govorništvo (Dr. Janez Ev. Krek). — V soboto 4. jan. Od 1/2 9—11.: O delavškem vprašanju (Dr. Jožef Srebrnič). Od 11—12.: O časopisju (G. Kremžar Franc). Popoldne: Zgodovina človeške družbe (G. dr. Capuder Karol). O socialni higijeni (Dr. Breclj). Zabavni večer.

Predavanja soc. kurza se bodo vršila v salonu hotela „Central“, Corso Verdi št. 32. Tam naj se zberejo udeleženci socialnega kurza v četrtek 2. jan., oni z dežele, če mogoče že pred deveto uro, da dobe navodila glede stanovanja in prenočišča.

Udeleženci z dežele naj se pravčasno pisмено zglasé pri društvenem blagajniku, g. Luki Dugar, Gorica, Via Seminario 16., ki bo po možnosti poskrbel za stanovanja.

Prihodnja seja „Slov. kršč. soc. zveze“ bo dne 30. t. m. ob 6. uri zvečer v zvezinih proslorih.

Čitalnico otvori „Slov. kršč. soc. zveza“ v svojih prostorih Via Vetturini št. 9, dne 1. januarja 1908. Nato opozarjamo posebno svoje somišljenike v mestu, da stopijo v krog naše socialne zveze in v našo čitalnico. Natanjnejša pojasnila glede tega daje urednik Franc Kremžar.

Skioplikon je naročila „Slov. kršč. soc. zveza“; t. j. stroj ali priprava, s katero se potom luči na steni ali na platnu proizvajajo prekrasne podobe, ki so udane v ploščé, ki se ulagajo v stroj in v stroju različno menjujejo.

Udeležnikom soc. kurza bo naša Zveza s svojim skioplikonom prvič proizvajala take podobe na zabavnem večeru dne 4. jan. 1908.

Vabilo našim somišljenikom v mestu. — Najljubnejše vabimo k predavanjem soc. kurza tudi svoje somišljenike v mestu ter se nadejamo od njih mnogoštevilnega obiska. Demokratična ideja naj prešine nas vse, in vse somišljenike naj združi ena demokratična socialna zveza! Eden je cilj, ki ga imamo vsi, t. j. blagor ljudstva, torej bodimo tudi z ljudstvom edini! Da se vidimo!

druži Rožancu, ki se je tiho pomenkoval z njegovim očetom; harmonika je bila pač obmolknila.

„Zlaj gremo“, reče žandar in vklene Jurija; enkrat se ta še ozre na svoje drage, in tiho ga odpeljeta stražnika, ki jima je tudi težko delo jokanje.

Pol ure od Doline stoji podrti znamenje, pri katerem baje straži.

„Ko je postavil znamenje in zakaj, to se ne vé; zakaj, da bi bil kdo pokopan pri spomeniku ne smemo še sklepati iz napisa: „Takaj počiva Janez Kos, kadar nese v malin.“

Precej pozno je že bilo, ko sta odgnala žandarja svojega ujetnika; dež je začel gosteje padati, in tema se je bila storila. Trdo za Jurijem korakata stražnika, puško z bajonetom na rami, roko na jermenu. Komaj se čuje stopinja v dežju, in medla se svetila šlema. Ponoči se zdi vsaka pot daljša, bodisi, da se počasneje hodi v temi, ali da smo manj razmišljeni, ker ne zadeva toliko vtiskov ušes in oči. Mlajšemu žandarju se je zdelo, da se pot vleče.

„Dolga bo“, pravi tovarišu, ko prideta pod klanec.

„Dolga“, odgovori oni; a videlo se mu je, da se ma ne ljubi govoriti, in molčala sta oba.

Komaj sta žandarja mimo Podrtega

Zahvala in prošnja. — „Slov. kršč. soc. zveza“ se tem potom priučno zahvaljuje pred, g. monsigneru Jan. Wolfu za lepo število knjig, ki jih je daroval knjižnici naše soc. zveze, in želi, da bi našel mnogo posnemovalcev. Prosimo, ako bi mogel kdo utrpeti kake knjige, naj jih blagovoli podariti naši zvezi. G. darovalcu še enkrat in drugim že naprej: hvzla lepa!

Darovi.

Uprava „Prim. Lista“ je prejela za slovensko „Alojzijevidče“ 5 K, katere je daroval g. Martin Poveraj, krojač in trgovec v Gorici, za odkupnino novoletnih voščil; Luka Dugar 3 K.

Za „Sirotišče“ gg.: Jakob Šuligoj, urar v Gorici 2 K; Joachim Jereb, vikar 1 K; Malič Ivan, Vrtojba 20 v; Josip Kosovelj, Batuje 20 v; Viktor Polenčič, Kronberg 20 v; Josip Bizaj, Podgora 20 v; J. Kopač 20 K kot odkup od novoletnih voščil (ravno tako 20 K za slov. „Sirotišče“). — Bog povrni!

Novice.

Srečno in veselo novo leto želita vsem naročnikom in somišljenikom „Primorskega lista“ urednik in upravnik.

Na delo ob novem letu! Časopisje je velika kulturna sila. Tega se naši nasprotniki bolje zavedajo, ko mi. Ko bi bilo pri nas le eno desetino tistega navdušenja pri razširjanju dobrih, poštenih listov, kakor imajo n. pr. socialisti pri razširjanju slabega časopisja, bi bile postojanke naše stranke nepremagljive. Pred kratkim so socialisti v Berolinu ustvarili takozvano „rdečo nedeljo“, t. j. vsi organizirani socialisti so se ponudili, da kolportirajo v družine en milijon iztisov strankinega glasila na ogleđ ter obenem pobero naročnino. Valed tega je strankino glasilo dobilo več tisoč novih naročnikov na en dan! Berolinske tovariše posnemajmo češki sodrugi, Praški češki socialni demokratje so sklenili praznovati božične praznike izključno le z razširjanjem svojega glasila „Pravo Lidu“. O Božiču so socialisti kar prepilili Prago s svojim veri sovražnim glasilom. Agitatorji so imeli določene posamezne hiše in družine, v katerih so agitirali. Podobno delajo drugod in tudi pri nas. In mi? Kako malo smisla je pri nas za važnost močnega časopisja. Sicer je zadnje čase nekoliko boljše; a za svojimi nasprotniki smo mi še daleč zadaj. Najvažnejša opora listu in uredništvu so dobri, zanesljivi dopisniki in plačujoči naročniki. Zato na delo sedaj o novem letu. Naša društva in somišljenike prosimo, naj se nemudoma lotijo dela ter naj obrnejo ves svoj prosti čas v to, da bo naše časopisje dobilo čim več novih, plačujočih naročnikov. Ali naj gledamo, kako zanaša nasprotno časopisje med naše ljudstvo slabe nauke, ki podirajo krščanski temelj? Ako se ne vzdržimo in ako bomo spali dalje, bomo nekega dne doživeli razočaranje: sa-

znamenja, skočijo, izza zidovja trije možje. V trenutku izvijeta dva žandarjema puške iz rok, tretji pa potegne Jurija v stran pod cesto.

***

Marsikateri naročnik „Primorskega Lista“ želi brati nadaljevanje te krasne povesti; toda povedati moramo, da povesti v „Prim. Listu“ ne bodemo nadaljevali. Priobčili smo začetek te zanimive iz domačega narodnega življenja vzete povesti le zato, ker želimo da si naši bralci omislijo knjigo, ki je ravno kar izšla, kot 4. zvezek „Ljudske knjižnice“, pod naslovom: „Malo življenje.“ (Spisal sloveči slovenski pisatelj dr. Franc Detela).

Malo tako mikavno - pripovednih spisov ima Slovenci, kakor je ravno ta obširna povest. OI začetka do konca veže bralca, da jo ne more odložiti, dokler je ne prečita. Povest obsega 231 strani in se be z velikim pridom čitala med Slovenci.

Knjiga velja K 1.—, po pošti K 1:10; vezana K 1:90; po pošti K 2.— Naročnik se v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani, ki je priljubila v zadnjem „Primorskem Listu“ naročilno dopisnico, katere naj se naši bralci poslužijo.

dove našega lastnega dela in truda bo povodenj nasprotnega časopisja odnesla v drugi protikrščanski tabor! Torej na delo! Preverjeni smo, da naš poziv ne bo zaman!

Poslanec dr. Gregorčič je vložil na vlado interpelacijo radi saniranja okrajnih finančnih na Goriškem. Interpelacija priobčimo.

Poslanec Fon je stavil v državnem zboru tudi predlog, ki govori za naše krčmarje. Predlog namreč zahteva, naj bo od užitinskega davka prosto ono vino, ki ga krčmar rabi za se, za svojo družino in za svoje delavce.

Liberalci in delegacije. Volitev delegacij liberalcem ni po volji, ker ni izvoljen Strekelj. Zato se zaletavajo v naša dva poslanca, češ, da sta kar tako prepuščena delegacijski mandat Lahom. To pa ni resnica, kakor tudi ni resnica, da bi se bili združili vsi trije laški poslanci proti našima dvema. Res pa je, da je odločil žreb med dr. Gregorčičem in Fonom na eni ter Faiduttijem in Bugattom na drugi strani. Če bi bili naši pritegnili Strekelja, bi bili Lah polklicali tudi Maranija in razmerje bi bilo isto. Če se „Soča“ jezi radi tega, ker ne pride v poštev Strekelj, svobodno ji! Doslej je še povsodi bila navada, da so se delegacije volili iz večine in ne iz manjšine. Če „Soča“ drugače piše, je to le znamenje, da ji je strast zmedla že vse — sicer ne ravno obilne — možnosti.

Železnica Štanjel-Postojna Dne 17. t. m. se je v državnem zboru vršila imenitna razprava o želez. zvezah na jugu. Sklenjena je dalmatinska železnica; a dr. Šusteršič je kot načelnik „Slovenskega kluba“ predlagal celo vrsto resolucij, ki dovoljujejo vladi zidati železnico od Kočevja preko Črnomlja do Ogulina. Predvsem pa nas Goričane zanima resolucija, ki jo je predlagal dr. Šusteršič in ki je bila sprejeta. Resolucija zahteva naj bi se zgradila železnica od Brezice preko Rudolfovega in Žužemberka do Dobropolja in dalje mimo Bok in Cirknice do Postojne in čez Razdrto mimo Senožec do Štanjela na Krasi. Vipavska železnica pa naj se podaljša od Ajdovšine do Razdrtega, ako pa je to nemogoče, naj se zveže z državno železnico pri Štanjelu.

Ni nam treba praviti, da bo s to železnico Goriška dežela mnogo pridobila. Nudi nam krajšo zvezo z Ljubljano in pa tudi naravnost zvezo z Dalmacijo in Hrvaško. Na progo od Štanjela mislijo sicer že dolgo; a gotovega ni bilo. Zato „Slovenskemu klubu“ hvala za to, da se e potegnil pred parlamentom za to zvezo. — Med Postojno in Razdrtom bo štacija Goriče. Pri Razdrtem, kjer bo seveda tudi štacija, bo približno 1400 metrov dolg predor proti Senožcem. Senožce dobe v bližini farne cerkve štacija. Iz Senožec bo tekla proga proti Gaberku, kjer bo tudi manjši predor. Blizu cesarske hiše bo postajališče Dolenjavas. Potem bo tekla bodoča proga po senodolski gmajni proti Štanjelu.

Železnica Štanjel-Divača. — Poleg železnice Štanjel-Postojna hočejo mero-dajni krogi zgraditi tudi progo od Štanjela mimo Dolenjevsi do Divače, kjer se zveže z istrskimi državnimi progami.

Smrtna kosa. — Umrl je v Ravnici po dolgi mučni boleznii bogoslovec Avgust Bellingar. Pogreb bo v soboto zjutraj ob 9. uri. Naj v miru počiva! R. i. p. i.

Važno za čipkarice. — C. kr. osrednji čipkarški tečaj na Dunaju je sporočil vsem svojim čipkarškim šolam, da bodo po novem letu tudi čipkarice deležne dobička, ki ga napravijo čipkarške šole s prodajo čipk. Čisti dobiček se bo razdelil koncem vsakega četrtletja na podlagi plačilne knjžice. Prvič se bo izplačeval meseca aprila 1908. Ta nova naprava bo za čipkarice velikega pomena, ker se bo dobiček stekal v njihove žepne in ne, kakor doslej, v žepne čipkarških trgovcev. Zato naj vse čipkarice svoje izdelke oddajajo le čipkarškim šolam, ki bodo lepo izdelane čipke vedno rade sprejemale ter jih takoj in po najvišjih cenah plačevale.

— **Palačo Angiolino Ritter** namerava kupiti goriško mesto.

— „Jež leže jajca trikrat na leto.“ — V neki notici pred kratkim smo poročali, da je pred c. kr. izpraševalno komisijo na c. kr. učiteljski v Goriici neki učitelj odgovoril, da leže jež

trikrat na leto jajca. Ker pa občinstvo misli, da je prišla tista modrost iz ust kakega slovenskega učitelja, bodi povedano, da tista modra glavica je bil neki italijanski učitelj iz Trsta.

— **Skriti plen tatov najden.** — V senožeškem gozdu „Loza“ sekajo čiči drva in palijo oglje. Eten teh mož je sekal drevo, ki je raslo med kamenjem, kakor mož prestopi, sliši pod nogami nenavaden votel glas. Odloži se nekaj kamenja in zagleda železen zaboj, v kojem najde kelih, moštranco, krono matere Božje in svečnike. Obveščeni senožeški orožniki so šli na lice mesta, ter dali prenesti zaboj k senožeškemu sodišču, kjer se je konstatiralo, da so bili vsi ti predmeti že pred tremi leti ukradeni v razdrški cerkvi. To se razlaga tako, da so tatje oni zaboj tja skrili, da bi ga ob ugodnem času pozneje dvignili, a da ga niso mogli več najti. To bodo uzmoviči razočarani, ko bodo zaznali za ta njih izgubljeni plen.

— **Utopljenec.** — V petek predpoludne okola 10. ure sta zagledala dva moža v Soči nad pevmskim mostom moško truplo, ki se je ustavilo pod neko skalo na levem obrežju Soče. Naznanila sta to dotični oblaš, ki je koj poskrbela, da so truplo izvlekli iz vode. Nesrečnež, ki je našel smrt v vodi, je bil mladenič, po obleki soditi, kmečkega stanu. Našli so pri njem nekaj denarja in pa uro ter račun o kupljeni uri glaseč se na Ivana Šuligoja. Na glavi je imel globoko rano, katero je pa najbrže dobil, ko so ga valovi narasle Soče butnili ob kako skalo. Sodi se, da je ponesrečenec utonil istega jutra, ker je pri njem najdena ura še tekla.

— **Ne v Ameriko!** Rafaelova družba naznanja:

1. Ako imaš doma zemljo in nič dolga, ne hodi sedaj v Ameriko.
2. Ne veruj agentom, da je dosti dela, narobe, dela je sedaj malo.
3. Vzrok, da ni dela, je denarna kriza v bankah S. Z. D.
4. Plača je 1 (eden) dolar na dan in hrana.

5. Delo, in to le nasladovnih plantazah dobe krepki poljedelci; delo je namreč težavno radi blatnih tal.

6. Rokodelci ne dobe dela, ako ne znajo malo angleško in se ne vpišejo v „United-Workman“, t. j. v „delavske zveze. Navadna vstopnina znaša 100 K.

7. Avstrijski denar ima tu malo veljave, ako ni zlat. Za ameriški dolar treba dati mesto 4-94 K, do 7 K.

8. Ako vam tedaj agentje govore, da bodete menjali denar lahko na parniku, ne verujte. Parobrodni komisariji namreč ne morejo tega storiti.

9. Ako bi kdo vendar šel, naj ne plača sem več ko 170 K.

10. Kdor ne zmore toliko denarja, naj ne dela menic agentom.

11. Kdor nima pri sebi 50 K, tega državna ameriška komisija ne pušča na suho.

12. Dečki, koji so tudi prešli 16 leto, se ne puščajo izkrcati, ako so brez spremljevalca: bodisi starejši brat (čez 54 let star) ali oče.

13. Deklice sploh ne puščajo na suho brez spremstva, ali ako niso pisмено poklicane od tu bivajočih družin. Deklet je veliko potreba in dobivajo dobre plače.

14. Najlažje dobe službo in najboljše mesta na farmah za mladenaj-ročene.

15. Najbolje pa je tu za one, ki bi kanili se stalno naseliti z družino.

Ta navodila smo dobili od svojega zaupnika v Ameriki, zato prosimo, da jih vzame občinstvo na znanje. Slovensko časopisje naj to ponatisne.

Ivan Tul, kaplan pri Novem Sv. Antonu v Trstu, zaupnik družbe sv. Rafaela za slovenski odd. v Trstu.

Opazka. Trud in trošek za izseljenje se množi dan na dan, zato se uljudno priporočamo za podpore.

— **Od cerkve proč in nazaj k cerkvi!** K protestantom je prestopil bivši gorjanski kaplan Cepuder ter se je v Gradcu civilno poročil z neko Švedkinjo, s katero se je spoznal na Bledu in ki ga je izvabila za sabo. Cepudra imajo namenjenega za pastora na Bledu, pa bo težko kaj iz tega, ker je tam preveč takih, katerim je ta „pastor“ — denarje odnesel. Ker je stvar že pri sodišču, bodo pač mnogoštevilni upniki gledali, da rešijo, kar se da, od

lutskega pastora. — Neki drugi protestantovski pastor pa je prestopil na Sv. Gori v katoliško cerkev. Sahe veje odpadajo od debla katoliške cerkve, a na njej poganjajo zato nove, nepokvarjene mladike. Drevo življenja ne pade...

— **Za ohranitev oglejske bazilike.** Društvo za ohranitev oglejske bazilike sklicuje na 27. t. m. ob 3h popoldne v knez nadškofijsko palačo redni občni zbor. Dnevni red: Pozdrav od strani predsednika; Poročilo tajnika o delovanju društva; Poročilo blagajnika; Poročilo predsednika o načrtu za delovanje; Volitev 2 preglednikov in odobrenje računov; Súčajni predlogi. Sklepa se z absolutno večino navzočih glasov. Odborniki se volijo z relativno večino. Podporni člani (ki plačujejo manj ko 3 K) se lahko udeležijo občnega zbora in debate; a nimajo volilne pravice, ne pravice voljen biti v odboru.

— **Roparski napadalec prijet.** Pri Voloskem so v nedeljo orožniki prijeli nekega Marka Rogoviča iz Sinja v Dalmaciji, ki ima na vesti več roparskih napadov, med temi tudi onega na stavbenega podjetnika C-dolinija, ki je bil pred kratkim umorjen blizu Vrhnike. Po svoji zunanosti je Rogov č jako podoben morilecu kočijažev v Trstu in na Opčinah. Oddali ga bodo deželnemu sodišču v Ljubljano.

Potres so čutili pretekle dni po nekaterih krajih na Vipavskem in Kanalskem.

— **Opozarjamo na današnjo prilogo z vabilom na naročbo „Kmetovalca“.**

Listnica uredništva. — Skrilje: Vaš dopis nam je precej nerazumljiv. Prosimo bolj natančno, če ne bo zastarel! — Raznim gg. dopisnikom: V sled praznikov ni bilo mogoče za to število vsega postaviti. Zato je izostalo mnogo dopisov in novic. Prosimo potrpljenj! Prihodnjic bo aš prostora!

Iz goriške okolice.

Iz Mirna. — Včasih se je o mi-renskih abstinentsh mnogo pisalo; ker pa dolgo ni bilo glasu o njih, bi marsikdo mislil, da so izumrli. „Soča“ jih je sicer večkrat počastila s „pašaretarji“, kar jih je izredno zabavalo. Imajo večkrat hude debate s svojimi nasprotniki; a so vedno na vrhu, ker abstinentsi so ljudje, ki sicer ne pijo pač pa t em več bero in mislijo. Pa še v drugih ozirih so abstinentsi pred drugimi. Pravijo namreč: Najprej naj si prizadeva vsak za se postati dober in vladar samega sebe, potem bo cela človeška družba dobra. Zakaj nihče, ki ne more reformirati sebe, ne bo mogel reformirati drugih. Zato so abstinentsi tudi nasprotniki liberalizma in socialne demokracije. Naj socialisti še tako vpijejo, da treba družbo preustrojiti, dokler bodo sami sužnji pijančevanja in drugih strasti, ne bodo dosegli ničesar. Nobeno izboljšanje plače ne bo socialistom pomagalo, če bodo vse zapravili v alkoholu. — Malo je abstinentsov, le par tucatov; a so možje! Vedno imajo svoje prijateljske sestanke in se medsebojno uče. Ponosna je lahko naša stranka, da ima abstinentse med seboj, ker ti so pravi krščanski demokratje. Letos bodo na Silvestrov večer priredili svojo posebno zabavo. Naši abstinentsi se uče mednarodni jezik „esperanto“. Na Silvestrovem večeru bo eden izmed njih kratko predaval v novem jeziku, nakar bo sledilo pelje in razgovori. Pile se bodo le nealkoholne pijače. Vstopnina bo znašala eno krono; a za to krono bo dobil vsak tudi pri-in pijačo. Udeleženci naj se naznanijo do 29. t. m. Bomo videli kako se zabavajo abstinentsi.

Skriti prijatelj abstinentsov.

V Oseku napravili so nove stopnjice k cerkvi. Kolikokrat je šel dosedaj človek mimo, niti opazil ni, da je blizu cerkev, ker jo je drevje in visok zid skoraj popolnoma zakrival. Pjdri so stari in že skoraj porušeni zid, ter napravili prav čedne stopnice iz betona, tako da je sedaj k cerkvi dvojni dohod. Delo je prav lično dovršil domač zidarSKI mojster gosp. Anton Faganel. Bolezen influenza pri nas močno razsaja, tako da jo ljudje prav kratko imejujejo „komunška bolezen“.

Potres. — Dne 16. decembra t. l. ob 1/8. zvečer so slišali v Kronbergu pri Gorici precej močan potres s trikratnim sunkom. Slišal se je tudi podzemeljski grom.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Brji. — Nekdo je pisal v zadnjo številko „Prinorca“, da po Barjah močno vre in da se še nikdar ni tako kuhalo. Pri kuhanju je tudi župnika in župana omenil. Saj ta kuhar ne more nič brez teh dveh gospodov povziti. No pa naj bo, le kuhajte, samo da nam vsega trinega zaroda ne „skuhate.“ — V noči med sredo in četrtkom so neki neznan lopovi vlomili v stanovanje g. Janeza Furlana, krčmarja pri Martinih. K sreči jih je gospodar slišal pravočasno. Tako so bili zadovoljni samo z eno žensko obleko, ker ni bilo časa drugega vzeti. Slično ravno tisto noč so hoteli vlomiti v štacuno Alojza Čibrona. Zli se, da so bili cigani, ki so se potikali tiste dni po Brjah. Pozor na cigane!

Grušč se vozi na železnico, pa naj se popravi tudi pot. Brali smo, da se še kamenje, ki je ležalo brez koristi na „Rodnah“ v Batujah, vozi za železnico. Kaj pa zdaj z občinsko potjo, ki je vsa razrita in pokvarjena, kdo jo popravi? Mi mislimo, da to bi bil dolžan storiti podjetnik, kakor se je to godilo, kedar so delali železnico.

Pazite na sode, v katerih imate vino. Pred kratkim je v Seln posestniku počil obroč na sodu, iz katerega mu je izteklo okrog 10 hl vina. Kako hudo je to za kmeta, ki mora tako težko obdelovati svoje vinograde.

V Rihemberku je umrla soproga gospoda nadučitelja Plesničarja. Poročena ni bila niti eno leto. Svetila ji večna luč! Pogreb bo fr nedeljo ob 3h popoldne.

Kje naj kupujemo kmečke potreščine? — Nekateri pravijo, da bodi „Gor. kmet. društvo“ edini zagovornik nas kmetov. Mi pa pravimo, da „Goriška zveza“ je za nas prava dobrot, kjer dobivamo vse kmečke potreščine mnogo boljše kup; saj še celo neki uslužbenec pri km. društvu je rekel nekemu posestniku, ki je prašal do ceni blaga, da dobi vse boljše kup pri „Goriški zvezi“.

Iz kanalskega okraja.

kl Kanalski dekan je postal prač. g. Berlot, župnik na Vogerskem. Cestitamo!

kl Prijeli so v Kanalu cigana Hadoroviča, ki ga imajo na sumu, da je izvršil one tatvine v Brdih.

Iz tolminskega okraja.

Izobraževalno društvo „Soča“ pri Sv. Luciji bo imelo v nedeljo 29. decembra t. l. ob 4h popoldne svoj III. redni občni zbor v društvenih prostorih. Člani so naprošeni, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo.

O d b o r.

Iz kobariškega okraja.

Iz Krna. — Največ preglavice nam dela to, da nimamo pismonoša, ki je prav potreben. To mora vsakdo priznati, da bi bil pismonoša potreben saj dvakrat na teden. Sedaj pušča liste in pisma na Libušnjem, kjer pa ostane pošiljatev večkrat celo 14 dni, ker nikogar ni, da bi prišel po njo. V Krn prihaja vsako leto mnogo pošiljatev. Samo časopisov prihaja 18 na teden. Naročili bi se tudi na „Slovenca“, a ga ne moremo radi pošne zveze. Vsako leto pride okrog 4000 pošiljatev v Krn. Zato bi v resnici potrebovali pismonoše. — Takajšnji posestnik Janez Rutar št. 23 je že dolgo pogrešal dvoje svojih ovac. Še le čez 11 dni jih je našel v planinski koči pri „Košinjci“. Bile so tako sestradane, da so komaj stale pokoncu. Jadle so med tem ostanke sene, ki je bilo jeseni spravljeno v koči. Pač hudobno in neumno obenem od onega, ki je na ta način skrival in mučil žival, hoteč se najbrže maščevati nad gospodarjem.

Iz sežanskega okraja.

Roparski napad. — Dne 20. t. m. je vozil 23 letni Anton Žiberna s konjem iz Divače neke ženske v Kočiče. Na potu domov ga je ustavil neki nepoznani človek ter zahteval, naj ga Žiberna pelje. Ta pa ni hotel vzeti neznanca na voz ter pognal konja. Nepoznanec je pa dal za njim 6 strelav iz samokresa, ne da bi ga bil — na srečo — zadel.

s Vlom. — Iz Povirja: V noči od 20.—21. t. m. so ulomili neznanu uzmo- viči v hišo Ivaca Masiča iz Povirja št. 12. Odnesli so nekaj obleke, obnvala, uro in nekoliko svinjine v skupni vred- nosti do 50 K. Hišna gospodinja je pri odhodu v Trst pozabila zakleniti vrata. Kakor druge mlekarice, tako je odšla tudi ona kmalu po polnoči iz hiše. Ker je bila hiša odklenjena, imel je tat lahko delo. —

Iz Irziškega okraja.

ti Električka je ubila v ponedeljek v Ronkih Antona Lavrenčiča, doma iz Doberdoba. Zapustil je ženo in dva otroka. Delal je pri električnih napravah, ki bodo oskrbovale tudi električni tram- vaj v Gorici.

ti Nesreča. Dne 23. t. m. se je na kolodvoru v Trzinu ponesrečil sprevodnik Jožef Medved. 500 kg težki zaboj ga je pritisnil ob trebuh.

S Irziškega ozemlja.

ta Nov slovenski list v Trstu. — Katoliško tiskovno društvo v Trstu na- znanja da začne izhajati v Trstu s 1. januarjem 1908 nov slovenski tednik „Zarja“. Izhajal bo ob sobotah. Vsak drug teden bo imel poučno-zabavno ilu- strirano prilogo „Družinski Prijatelj“. Na- ročnina za „Zarjo“ s prilogo vred zna- ša celoletno 6 K. Uredništvo in uprav- ništvo je v Trstu, via dei Fabri 2.

ta Stavka težakov v Trstu je končana. Težaki so dobili poboljška 20 vin. na dan in delo na dan se zmanjša za pol ure. V četrtek so bile velike de- monstracije po Trstu, posebno pred „Narodnim Domom“. Demonstriralo je 1500 oseb. Policija na konjih in oro- žništvo je moralo poseči vmes. Nekateri slovenski delavci, ki so se hoteli vme- šavati, so morali bežati.

ta Boj med slovenskimi in laškimi delavci v Trstu. Slovenski delavci pri „Lycnu“ so 23. t. m. hoteli iti na delo, a laški delavci so jih nspadli. Razvil se je boj. Policija je prihitela posredovat. V boju je policijski inspektor Bučar težko ranjen.

— Kopnik na Dunaju. — Skraj- no predržno tatvino, ki popolnoma spo- minja na kopniško sfero, je izvršil v du- najske arzenalu neki zlikovec. V soboto opoldne se je pripeljal neki poročnik računovodja pred arzenal. Plačal je voz in šel nato v arzenal. V arzenalu je zah- teval od službujočega podčastnika ključe k blagajniški sobi, v kateri so blagajne vseh onih polkov, ki so sedaj v arzenalu. Poročnik je jako samozavestno nastopal in je bil oblečen popolnoma po predpisih. Nikomur se ni zdel sumljiv. Poročnik je, kakor že omenjeno, zahteval ključe k blagajniški sobi in izjavil, da mora re- vidirati blagajno 42. artilerijskega polka in o reviziji poročati divizijskemu poveljni- ku. Poročniku je službujoči častnik brez pomisleka dal ključe. Zahteval je spise, da mu „kolega“ potrdi sprejem, kar je „kolega“ z veseljem storil. Poročnik je nato odprl blagajniško sobo — odpreti je moral pet vrat! in ko je bil v sobi, sobo — od znotraj zaprl. Sedaj je po- ročnik pričel z dletmi in drugim vlomilnim orožjem vlamljati v blagajno 42. artil- erijskega polka. Vlom se mu je krasno posrečil. Vzel je iz blagajne 27.780 K in dve hranilni knjižici, na katerih je bilo vloženi 1978 K 76 h in 49 K. Ko je vse dobro shranil po žepih, je pustil oro- dje ležati na tleh ter je blagajniško sobo pravilno zaprl in — izginil iz arzenala. Straže so mu salutirale...

Kmalu nato je prišla v arzenal prava komisija, ki je zahtevala od služ- bujočega častnika ključe od blagajniške sobe, da vzame nekaj denarja za neki drugi polk. Službujoči častnik je izjavil komisiji, da mora ilak v sobi biti že neka druga komisija, ker ključev še ni dobil nazaj. Komisija je šla k blagajni- ški sobi, ki je bila — pa zaprta. Ključev ni bilo nikjer. Stvar je postajala sumlji- va; poiskali so ključavnice, ki je mor- al odpreti vseh pet vrat, nkar so šele zapazili, kakemu predrznemu sleparju so naseli 3000 K, ki so bile v blagajni v neki škatulji, je vlomilec prezrl. Iz ar- zenala je bila vlomilčeva prva pot v hranilnico, kjer je na ukradeni hranil- nični knjižici, brez vsake ovire dvignil 1950 K in vih.

Policija je po opisih vlomilčeve

osebe kmalu dognala, da je vlomilec bivši provijantski častniški namestnik žid Leopold Goldschmidt, katerega zasle- duje artiljerijski polk št. 6 radi pone- verjenja eraričnega denarja v znesku nad 4000 K. Goldschmidt je meseca septembra tega leta od svojega polka, ki je tudi nastanjen v arzenalu, dezertir- al in vzel seboj 4000 K eraričnega denarja. Meseca oktobra je bil že brez sredstev in so ga v Nemčiji v Mannhai- mu obsodili kot vagabunda na štiri dni zapora. Policijo posebno zanima, kje je Goldschmidt dobil pravilno častniško uniformo.

Skandal je velik. Nemški kopniški aferi se vedno pridružuje avstrijska kop- niška sfera. Kopniški meščani se danes gotovo manejo roke — to kar se je zgodilo v krobot celemu svetu njihovim špisburgarskim magistratovcem, se je zgodilo pri avstrijskem artiljerijskem polku, ki kakor znano, slove kot cvet avstrijske armade.

V kopniški aferi torej Avstrija prav- nič ne zaostaja za Nemčijo, da — pre- kosila jo je celo!

Loterijske številke.

21. decembra.

Trst	15	39	63	4	40
Linc	18	11	70	71	83

Za Božič in Novo leto

ima v zalogi

G. Likar v Gorici Semenška ulica št. 10

mного lepih jasic in razglednic; okraskov za božična drevesa; skladne koledarje s svetimi in drugimi podobami, elegantne kasere pisemskega papirja za darila, raznovrstne pisarniške in šolske potrebščine, molitvene in vpisovalne knjige, nožiče, cvetlične dele i. t. d.

Vse zanesljivo po najnižjih cenah.

Novodošlo blago za nastopno dobo

se vdbi po zmernih cenah

v delavnici in trgovini z gotovimi oblekami

Anton Krušič

krojaški mojster in trgovec v Gorici

Tekališče Josipa Verdi št. 33 in v podružni delavnici na Tržaški cesti v lastni hiši (v bližini g. Čr- nigoja).

Za naročila iz dežele zadostuje, da se mi pošlje normalno prsno mero vzeto po vrhu telovnika.

Pri naročilih za gg. uradnike naj se mi označi službeni stan in činovni razred. N. pr.: Okr. sodnik, šolski svetnik, sodni pri- stav, profesor IX. čin. raz- dre itd.

Izdelek iz lastnega blaga jamčim.

J. ZORNIK, GORICA

Gospodarska ulica št. 10,

priporoča svojo največjo zalogo raz- novrstnega blaga, kakor: perilo za gospode, raznovrstne pletenine, jägersrajce, nogavice, rokavice, najlepša zber: nakita za ženske obleke, čipk, trakov, svil, pasov, šerp, čipkastih rut, predpasnikov, moderecev, pajčodalov za bir- mance itd.

Vse potrebščine za g. šivilje in krojače.

Svečarna na paro

Gorica, ulica sv. Antona št. 7

Priporoča preč. duhovščini, cerkvenim oskrbništvom, p. n. slavnemu občinstvu sveče iz pristnega čebelnega voska. Kilogram po 5 K. Za pristnost jamčim s 2000 K. Sveče za pogrebe in med po zelo nizki ceni.

Na zahtevo pošiljam cenik franko

VIKTOR TOFFOLI

velika zaloga oljkinega olja iz naj- ugodnejih krajev.

Gorica, via Teatro št. 20 Gorica, via Seminario št. 10

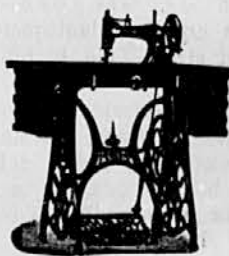
Olje za luč 40 kr. lit.	Olje corfù 60 kr. lit.
„ fineje 56 „ „ „ „ „ „	„ bari 60 „ „ „ „ „ „
„ bolje 56 „ „ „ „ „ „	„ lucca 70 „ „ „ „ „ „
„ dalmat. 56 „ „ „ „ „ „	„ nizza 80 „ „ „ „ „ „
„ istrsko 56 „ „ „ „ „ „	„ najfin. 1 gl. „ „ „ „ „ „

Priporočam oč. duhovščini in cerkve- nim oskrbništvom.

Edina zaloga oljkinega olja v Gorici.

Saunig in Dekleva

ulica Munizplo št. 1. Gorica.

Velika tovarniška za- loga šivalnih strojev ka- kor za šivilje, krojače, čevljarje in tudi za- umetno vezanje (reka- tiranje). V zalogi se tudi nahajajo angleška dvo- kolesa »Helical Premier« in slamozezni stroji, sa- mokresi in razne pu- ke- lastna mehaniška po- pravljalnica.

Lekarna Cristofolletti Gorica na Travniku.

Trskino (štorknjevo) jetrno olje. Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti.

Izvirna steklenica tega olja naravnornene barve po K 1-40, bele barve K 2. Trskino že- leznato jetrno olje.

Raba tega olja je posebno pri- poročljivo otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje z jodecem. S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z go- to- vostjo vse kostne bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mo- jem kem. laboratoriju predno se napolnijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svo- jim oč. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

§ Cristofolletti jeva pijača iz kine in železa § najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Restavracija „Central“

Naznanilo.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da je odprl novo restavracijo „CENTRAL“ Corso G. Verdi št. 32, v hiši „Cent. posojilnice“ v kateri bode točil pristna bela in črna vina, kakor tudi dobro pivo iz slavnostnih Dreherjevih in plzenskih pivovaren. Obenem bode vedno preskrbljeno z dobrih gorkimi in mrzlimi jedili. Ima krasen je dilni salon, kakor tudi veliko dvorano za veselice, plese in razno- vrstne druge zabave, lepo kegljišče, katero je krasno razsvetljeno in po zimi zakurjeno.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

Pavel Hönsch, restavrater.

Centralna posojilnica v Gorici

se je

PRESELILA

na tekališče J. Verdija št. 32.